

Straschill'ova grenčica iz zelenjave povzroči
moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodno potrebna.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce, vojake,
romarje itd.

44

kov napad, severno v gorenjem obrečju Latorcze in severno gorskog prelaza Ušok. Zapadno od tega prelaza nima nasprotnik, ki je tu ustavil svoje prodiranje, nobenih Karpatskih prehodov v svojih rokah.

V prostoru Gorlic in severo-vzhodno od Zalklincja smo povsodi odbili včerajšnje in tudi v pretekli noči nadaljevane srdite ruske napade. Ob Nidi je vladal mir. Dalje proti severu na prednje zavezniški napad.

Pred Przemyslom so dognali, da so bile ruske patrulje oblecene v avstro-ogrsko uniformo. Sovražni častniki in moštvo, ki se poslužujejo te nedopustne vojne zvijače, nimajo več pravice do ugodnosti mednarodnih zakonov in običajev.

Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

Novoletni govor grofa Tisze.

Važne politične izjave ogrskega ministerskega predsednika.

Budimpešta, 1. januarja. (Kor. urad) Kakor običajno, je sprejel tudi letos na novega leta dan ministerski predsednik grof Tisza člane vladne stranke, ki so mu izrekli svoje čestitke. Na nagovor strankinega predsednika grofa Khuena Hedervaryja je odgovoril grof Tisza v daljšem velepolitičnem govoru, katerega glavne misli so naslednje:

Proti monarhiji naperjene aspiracije južnega soseda in agresivnost ruske politike so zakrivile sedanj vojno. Nas zadene morda ta edina krivda, da smo bili preveč potrežljivi in da smo pripuščali, da so nam nevarne aspiracije vedno bolj naraščale. Ni res, da smo provzročili vojno za to, da se nam ne bi bilo treba čez par let vojevati pod neugodnejšimi okolnostmi. To vojno nam je marveč vslil sarajevski atentat.

Vojna je izbruhnila. Presestili smo sovražnike s svojim mogočnim nastopom in dokazali toliko življenske eneržije, da se je čudil celi svet. Seveda tudi mi smo doživelji presenečenja: sovražnik je takoj od začetka postavil v boj močnejše sile, kakor smo pričakovali. Poleg sijajnih zmag se je večkrat tudi pojavila vojna situacija, ki nam je preprečila sadove naših zmagovitih uspehov. Napredovali smo, pa moral smo se tudi umikati. Boj na severnem bojišču še vedno ni prinesel odločitve, akoravno smo si priborili šanse, ki nas navdajajo z upanjem v končni uspeh. Bolestna presenečenja tudi na južnem bojišču niso izostala. Naše čete so se morale iz Srbije umakniti. Dragi prijatelji, ne boli me toliko strategična neugodnost položaja — saj bodemo ta nedostatek skoraj zopet popravili — temveč boli me predvsem to, da je morala naša sijajna, z lovorjem zmage ovenčana armada, ki se je tako uspešno borila z odličnim, nadmočnim sovražnikom, ki je premagovala vse težkoče z bajno požrtvovanostjo, izgubiti v očeh sveta svojo slavo, ker se je od nje zahtevalo naravnost nadčloveške čine. Moje srce krvavi pri spominu na to krivico, če pomislim, da je usoda oropala našo armado na tako nepravičen način zasluženih sadov.

LISTEK.

(Po cenzuriranih poročilih).

Kdo steje ljudstva . . . Sedaj se nahajam v taborišču vjetnikov v S. V nedeljo, dne 15. novembra 1914 sta došla sem dva transporta vjetnikov. S prvim transportom je prišlo nad štiristo Francozov, skoraj sami starejši ljudje, z drugim je pa prišlo okoli petsto mož in sicer Iakov, Turkosov in Zuavov. Med njimi so bili tudi ranjeni, ki so jih pripeljali na dveh vozeh v taborišče. Večina vjetnikov je prispevala naravnost z bojišča (Niport-Dixmuiden). V pondeljek, dne 16., ob 9. je pripeljal poseben vlak 1000 Rusov, nekaj Francozov, med njimi dve ženi. Ženi nista v taborišču, marveč so ji oddali v civilne zapore, ker sta baje opravljali špionažo. Ta transport je prišel iz Lilla.

Sedaj je v taborišču 3100 vojnih vjetnikov in sicer naslednja ljudstva: Francozzi, Belgiji, Angleži, Rusi, Turki, Zuavi, Indi, afriški jezdeci in senegalski zamorci, razen teh je pa tudi mnogo civilnih vjetnikov.

Dalje je prišlo semkaj okoli 200 beguncov iz Izhodne Prusije z vsem imetkom; ti prebivajo v mestni teleodvadnicici. Možje, žene in otroci so nudili sliko gorja. Človeku srce groze zatrepeče, če vidi te obžalovanja

Toda mi nimamo nikakega povoda biti malodušni. Naši vojaki vršijo svojo dolžnost. Če bodemo vsi svoje dolžnosti tako izvrševali, kar kor armada, potem se monarhiji ne more ničesar zlega zgoditi.

Min. predsednik povdinja na to popolno solidarnost Nemčije in Avstrije v vseh vojaških in političnih vprašanjih. „Pred nekaj tedni sem se o tem osebno prepričal. Potoval sem v nemški glavni stan na inicijativo zunanjega ministra, ne zato, da bi odpravil bogve kakšne težkoče in nesoglasja, ali razrešil konkretna vprašanja, temveč, da se porazgovorim pri neprisiljenih stankih o vseh važnih vprašanjih, ki se tičejo vojne in dobe po vojni. Spoznal sem, da smo složni v vsem.“

Zaupanje v lastno moč in zaupanje v zavzema nas navdaja z največjimi nadami za božnost in nas utruje v veri, da bodemo še letos mogli zasigurati narodu vse blagre poštenega miru in dr. tudi to, da se bo nahajal v bodoče madžarski narod v močnejši, silnejši, lepši in boljši situaciji.

Na zunaj želimo ustvariti trajni mir, neodvisnost velikih in malih držav. Pa tudi na znotraj nam bodo dozoreli lepi sadovi. Madžarski narod je prebil izkušnjo s triumfom ter dokazal, da ima madžarska narodna država privlačno silo, ki združuje tudi vse ostale narode v državi. Vojna bo napravila madžarski narod večji in močnejši.

Dokazala je tudi moč dualizma. Zgodovina je že definitivno odločila vprašanje o strukturi monarhije. Njena sodba je pravomočna. Oui, ki bi se še sedaj vrnil k raznim centralističnim stremljenjem, bi bil občenevaren blaznež. Državnopravni boji nimajo v monarhiji nobenega prostora več.

Moji dragi, boj še ni končan. — Morda nas čaka še mnogo brdkosti, mnogo izkušenj. Toda navdaja me prepričanje, da usoda ne bo zapustila naroda, ki sebe samega zapušča. V tem velikem boju madžarskega naroda se zanašamo na božjo pomoč. Preci Bogu, da podeli našemu narodu še mnogo srečnejših novih let, kar so bila dosedanja.

Ruska pohlepnot.

Centralni evropski državi Avstro-Ogrska in Nemčija vujovjeta v sedanji vojni proti dvema največjima državama, ki ji je kdaj svet poznał. Niti svetovna država Aleksandra Velikega, ne rimske cesarstvo, ne država Karla V. ni imela toliko obsežnosti, ki jo imata vsaka zase Rusija in Anglija. Angleška svetovna država je vrhutega še za tretjino večja nego Rusija glede obsežnosti zemlje. Ozemlje Anglike je povečini v prekmorskih kolonijah in razmeroma le majhen del se ga nabaja v evropskem teritoriju, dočim tvori rusko veledržavo ogromno nerazkosano ozemlje. Seveda je tudi ta država vzrastla potom pridobitev. Kako se je razvijala ruska država, nam prav interesantno pojasnjuje v „Umschau“ dr. Ernst Schulze v številkah.

Okolo leta 1500. je bila tedanja Velika

vredne ljudi, ki so bežali pred Rusi z malim imetkom, ki so ga mogli vzeti v naglici s seboj.

Vjet kolega. V dunajskem »Neuer W. Tagblatt« pripoveduje Pavel Busson o zabavici, ki jo je imel štajerski črnovojnik z bradatim vjetjem ruskim vojakom. Ta je našemu črnovojniku ugaljal. Za tolmača je bil židovski vojak v ruski uniformi; razvil se je pa naslednji pogovor: Štajerc: »Vprašal ga, če ima otroke!« Tolmač: »Dva, pravi, da ima.« Štajerc: »In ali je čevljar!« Tolmač: »Da, čevljar je. Dovolite, na čem poznate to?« Štajerc: »Na palcu. In ali je kaj lačen?« Tolmač: »Lačen, gospod — vsi smo lačni.« Črnovojnik izvlečen kos papirja, v katerem je bilo nekoliko krakovske klobaste ter jo da vjetnikom, daši mu je bilo dragoceno imetje in več kot tri četrte pravkar prejetega kruha. Hoteč se utegniti zahvaljevanju, se je obrnil proč in godnjal samozavestno pred seboj: »Dva otroka ima in čevljar je tudi.«

Večer v Calaisu. Sven Elvestad, sotrudnik danskog liste »Politiken«, živahnno opisuje potovanje iz Londona v Calais. Že v svetovnem mestu Londonu se danes ne more otresti občutka, da zbuja nezaupanje, čim pa stopi na parnik, da bi se prepeljal preko Rokavovega kanala, se mu zdi, da ga obdaja kar ledeno-mrza atmosfera nezaupnosti.

kneževina Moskovska kontinentalna (celinska) država in ni bila posebno velika; mejila je samo pri Novgorodu na Belo morje. Ozemlje carstva je obsegalo potem ob smrti carja Ivana III. (1. 1505.) 2,300.000 kvadratnih kilometrov, ob smrti carja Petra (1725.) že 15,500.000, ob smrti carja Aleksandra I (1825.) 20,200.000 in sedaj (1914) obsega 23,300.000 kvadratnih kilometrov.

Celotno površje te veledržave se je torej v štirih stoletjih podešterilo. Samo v dobi od 1825. pa do 1890., ko se je Rusija najhitreje večala, je pridobila povprečno na leto 55.000 kvadratnih kilometrov nove zemlje, to je več nego petkratno ozemlje Kranjske! Vrhutega pa je Rusija prodala v tej dobi tudi Aljasko, ki so jo kupile leta 1867. Zedinjene države ameriške za 7.200.000 dollarjev. Ta dežela sama meri 1.400.000 kvadratnih kilometrov. Resnična pridobitev ozemlja je torej še toliko večja nego jo izkazujejo gorenja števila. V tem stoletju je naglo razširjanje ruske države ponehalo in sicer zaradi tega, ker je bilo mogoče osvojiti novo ozemlje ledalec od središča države. V poslednjih petindvajsetih letih, odkar je Rusija pridobila zadnje pokrajine v srednji Aziji, si ni prisvojila nobene dežele več. Če bi se sedanja vojna izteklila ugodno za Rusijo, bi se stvar takoj spremenila in bi se Rusija najbrž zopet povečala na škodo Turčije in morda tudi Avstro-Ogrske in Nemčije. Omenimo samo še, da se je prebivalstvo Rusije od leta 1772. do 1908. pomnožilo od 14 milijonov na 155 milijonov.

Hindenburgovo armadno povelje.

Berolin, 1. januarja. (Kor. urad) »Morgenpost« pričuje to-le dnevno povelje general-feldmaršala Hindenburga povodom Novega leta:

„Vojaki vzhodnje armade! Koncem leta mi je srčna potreba, da vam izrečem svojo najtoplejšo zahvalo in svoje polno priznanje za to, kar ste v sedaj potekom času storili pred sovražnikom. Kar ste preprečili na pomanjkanju pri silnih pohodih, kar ste dosegli v dolgih, težkih bojih, bo štela vojna zgodovina vseh časov vedno med največja dejanja.“

Dneve izpred Tannenberga in pri Mazurskih jezerih, izpred Opatova, Ivanograda in Varšave, izpred Vločlavka, Kutna in Lodza, pri Pilici, Bzuri in Ravki vam ni mogoče nikdar pozabiti. Z zahvalo Bogu, ki nam je dal moč za taka dejanja, in v trdnem zaupanju na nadaljnjo njegovo pomoč, hočemo stopiti v novo leto. Zvesti svoji vojaški prisegi, bomo vršili tudi še nadalje svojo dolžnost, da bo naši domovini zagotovljen časten mir. In sedaj krepko naprijek, kakor v letu 1914, tako tudi v letu 1915! Živel Njegovo Veličanstvo cesar in kralj, naš milostljivi vojni gospod! Hura!“

Avstrijsko poročilo od pondeljka.

K. B. Dunaj, 3. januarja. Uradno se razglasila:

3. januarja opoldne.

Komaj se je jel Danec zabavati s sotopnikom, švedskim pisateljem, pa se je že zdelo obema severnikoma, da ju venomer opazujejo. Vedno je bil zopet kdo v njiju bližini, največkrat neki francoski častnik, ki je navidez sicer malomarno gledal po sivi vodi v kanalu, a se večkrat ozrl s sovražno nezaupnostjo na potnika.

Na ladji je bilo na stotine mladih Belgijev, ki so učebali na Angleško, pa so sedaj hiteli zopet pod zastave svoje vojske, bolniške sestre, francoski vojaci. Mnogo jih je bilo med njimi izmučenih, bilo je tudi nekaj pijanov. Tupatani so zapeli nekaj kitic maršalje. Francoski častniki so mrzlo ogledovali in ocenjevali Belgijke. »V teh pogledih ni bilo pravega sočutja, niti priznanja za to, da se mladina brez domovine zopet vráta na vojno — samo opazovanje.« In Danec je najglobje občutil, kako huda je bila usoda teh Belgijev, ki tudi v najugodnejsem primirju ne morejo doseči nič več nego nekako neusmiljeno usmiljenje.

Megleni, na dež se pripravljajoči, žalostni novembarski dan je že do malo izginil, ko je ladja pristala v Calais. Vse pristaniško okrožje je strogo zaprto in samo straže vojake vidiva, ki se jim bližajo bajonet. Ladja vozi počasi mimo vrste velikih ladij z močno razsvetljenimi okni. Ladja za ranjence, da se okna z redčimi križi daleč vidijo. Po mračnih cestah pohajajo tropi radovednežev. Sljikovite postave Indov ali Afrikan-

Zopetni poskusi sovražnika, pretrgati našo vojno fronto zahodno in severno-zahodno od Gorlice, so se izjavili zopet pod težkim i z g u b a m i z a n a s p r o t n i k a .

Med temi boji, ki so trajali celi dan, so naši vojaki neko hudo branjeno visočino južno Gorlice v naskoku v zeli, neki sovražni bataljon uničili, 1 štabnega oficirja, 4 subaltern-oficirje in 850 mož vjeli ter dve strojni puški zaplenili; k vojnemu plenu spada tudi neki zrakoplov sovražnika, ki smo ga iz zraka postrelili.

Na drugi fronti nobenih dogodkov.

Namestnik generalštavnega šefa:
v. Höfer, fml.

Nemško vojno poročilo od pondeljka.

K.B. Berlin, 3. januarja. Wolfsova pisarna poroča: Veliki glavni stan, 3. januarja:

Zahodno bojišče: Pred Westende prišlo je včeraj opoldne nekaj od torpednih čolnov spremnih sovražnih parnikov, brez da bi streljali.

Na vsej zahodni fronti so se vršili artiljerijski boji.

En sovražni infanterijski napad zgodil se je le severno-zahodno St. Menehoulda; bil je pod težkimi i z g u b a m i z a F r a n c o z e o d b i t .

Vzhodno bojišče: Na vzhodnem Pruskom in severnem Poljskem nobene spremembe.

Na Poljskem zahodno Visle pošrečilo se je našim vojakom po večnem težkem boju zavzeti posebno močno utrjeni kraj Borzymov v ruske glavne postojanke. Pri temu so v jih 1000 Rusov in zaplenili 6 strojnih pušk.

V treh nočnih napadih poskusili so Rusi, pridobiti Borzymov nazaj. Ali njih napadi bili so pod velikimi izgubami zavrnjeni.

Tudi vzhodno Rawe prišel je naš napad počasi naprej.

V russkih poročilih večkrat omenjeni russki uspehi pri Inowodzu so gladko izmisljeni. Vsi russki napadi v oni pokrajini bili so z jako velikimi izgubami za Ruse zavrnjeni in se jih ni ponovilo.

V ostalem je položaj vzhodno Pilice nespremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

Avstrijsko poročilo od torka.

K.B. Dunaj, 4. januarja. Uradno se razglasja:

V trdovratnih bojih v prostoru južno Gorlice, ki so se odigrali pod najtežnejšimi vremenskimi razmerami, zasigurili so si naši pridni vojaki z zavzetjem neke važne visočinske linije ugodno podlago za nadaljnje dogodke.

V Karpatih nobene spremembe; v zgornji dolini Ungle majhni boji.

cev; prikoraka po trgu življajoč in pojoč oddelek škotskih planincev v svojih groteskih nošah in od druge strani prihajajo z zamolklimi korakom bataljon Francozov že v temi. Na ramah nosijo lopate, kopali so strelske jarke.

Neprerljano odhajajo vlaki iz Calaisa na fronto. S fronte dovaja predvsem ranjence. Naenkrat zagledava dolgo vrsto ambulančnih voz, čujeva neusmiljeno rjenje druhal, klici: »Les Boches! Les Boches!« Ranjeni nemški vojni vjetniki so. Tam leži nekdo na strelji voza, poleg njega sedi francoski reševalci, podpira njegovo glavo in ga začudeno ogleduje. Ko čuje ranjenec kričanje druhal, se mu lice nasmehlja, potem obledi kot prt in zapre oči. Ia dansi poročevalc ne more, da ne bi priznaval, kako naenkrat se je zbudilo v njem sočustvovanje s tujim Nemcem. Morda je prišel dalč s severnega obrežja in »ježilo ga je, da je videl premagana...«

Otroška ljubezen. V neki bolnišnici v Brnu leži vojak 81. inf. regimeta iz Jemnice pri M. Budweisiju. Njegov sinček prosil je mati, da naj mu dovoli, peljati se k očetu. Mati tega seveda vsedelike oddaljenosti ni mogla dovoliti. Neko jutro pa je deček, slabo oblečen, iz hiše izginil in se podal na postavljanje v Brnu. Po večurnem maršu ob železniški progi posrečilo se je pogumno dečku, vtlotipiti se v neki tovorni vlač in se

Med boji v božičnem času smo na severnem bojišču vjeli 37 russki oficirjev in 12.698 russkih vojakov.

Namestnik generalštavnega šefa:
v. Höfer, fml.

O vrhnitvi naših vojakov iz Srbije

piše rezervni lejtnant Rob. Staudinger v nekem pismu, ki ga objavlja »Grazer Tagblatt«, m. dr. to le: Premočni napadi Srbov so pričeli dne 4. decembra. Ta dan stala je avstrijska artiljerija sovražniku v oddaljenosti 800 metrov nasproti. Nazadovanje pričela je pod najtežnejšimi razmerami. Zemlja je bila tako močvirnata, da smo enkrat za 3 kilometre dolgo pot cele tri dni rabili. Dvanajt dni niso prisli naši vojaki do nobenega nočnega počitka. Neprerljano so trajali boji z zasledujočim sovražnikom, ali vkljub temu smo vse naše kanone rešili. Ako bi ne bilo čez 100 naših konj poginilo, bi se tudi posrečilo, rešiti celi tren. Zdaj gre zopet vsem dobro in polnim zupanjem gledamo novemu boju nasproti...

Vojni poročevalci pri nadvojvodi Frideriku.

Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Feldmaršal nadvojvoda Friderik je sprejel 4. t. m. v poročevalskem stalu zbrane avstrijske, ogrske in tuge, vojne poročevalca in umetnika. Poveljnik polkovnik vitez Hoen se je nadvojvodi zahvalil za čast sprejema ter predstavljal posamezne gospode. Nadvojvoda je segel vsakemu v roko ter si je dal poročati za katere liste dela vsak poročevalc. Po končani predstavi je nagovoril nadvojvoda navzoče tako: Veseli me, da se vam morem danes osebno zahvaliti za novoletna voščila, ki mi jih je polkovnik pl. Hoen prijazno sporočil. Poraobljam priliko, da vam izrečem za uspešno delovanje in za lojalno in patriotsko pisanje časopisa svoje posebno priznanje. Upam, da boste tudi v novem letu, ki nam bo, — upam, — prineslo poln uspeh in časten mir, na enako patriotski način vršili svojo dolžnost. V kratkem boste imeli priliko v skupinah priti v fronto ter tam sami opazovati, kako občudovanja vredno se drže naše hrabre čete. Prepričan sem, da boste dobili najboljše vtriske ter jih uporabili v dobro skupne velike stvari.

Vojške rezerve Nemčije in Avstro-Ogrske.

Angleži bahavo kriče, da bodo v kratkem postavili na bojišče 700.000 dobro izvezbanih Angležev in 100.000 Kanadevcov. S tem hočajo, skoro gotovo prestrašiti obe zavezniški državi. Ta strah pa je prazen, ker se Angleži pa ne zavedajo, kakšne rezerve imata Nemčija in Avstro Ogrska. V Nemčiji pokličejo vsako leto 500.000 mladih mož k prvemu naboru. To število se poveča, ker pridejo oni, ki so bili pri prvem naboru nesposobni, še dvakrat na nabor. Če se potem odštejejo nesposobni, ostane še vedno več nego pol milijona. In ker se je v prvih tednih prijavilo 1.200.000 prostovoljcev, tedaj daleč presega število nemških novincev 1912. uvrstili v armado le eno tretjino vseh

peljati kot »slepi pasažir« v Brno. Tja je prišel ves trd od mrazu in lačen. Neki stražnik mu je pomagal in ga je pustil v stražnici prenočiti. Drugo jutro peljali so otroka k očetu v bolnišnico.

Ziv zakopan in rešen. Neki ranjenec iz južnega bojišča nam pripoveduje sledenje: Ob neki priliki se je zgodilo, da smo celi dan ležali in počivali, ako se to more imenovati počitek na mokrih tleh in mrazu, v strelskem jarku. Ker ni bilo ta dan nobenega boja in strelenja, so postal fantje korajni, pa so pričeli po dva in dva leta na nezavarovan travnik, da se malo pretegnejo in ga začudeno ogleduje. Ko čuje ranjenec kričanje druhal, se mu lice nasmehlja, potem obledi kot prt in zapre oči. Ia dansi poročevalc ne more, da ne bi priznaval, kako naenkrat se je zbudilo časa sta bila pri njem tudi poročnik in praporščak. Kadili so in se pogovarjali in postajali. Med tem je prišel naš bataljonski trobentač — gospod pphač — kakor so ga fantje imenovali, da naznani nekaj našemu stotniku. Trobentač se dobro ne izreče besed »ponižno javljam«, ko nekaj zaživiga z dobro nam znanim živgom in udari na zemljo dva koraka daleč od njih. Sovražni šrapnel je padel kakor strela iz jasneg nebja. Zemlja se je zakadla. Od cele družbe, ki je bila pri stotniku, nismo videli iz jarka nobenega več. Že smo mislili, da je šrapnel vse skupaj raztrgal na kose. Nekaj

onih, ki morajo iti na nabor, ker parlamentista hotela dovoliti višjega mirovnega stanja. Tako je ostalo do leta 1912, ko sta parlamenta povodom uvedbe dveletne vojaške službe zvišala rekrutni kontingent, od okroglo 130.000 na 200.000 mož. Vsed tega je ostalo vsako leto tisoč mladih mož neizvezbanih. To je vzrok, zakaj se je zdaj odredilo, da morajo iti še enkrat na nabor vsi oni, ki še niso bili na prejšnjih naborih uvrščeni v armado. Lahko se trdi, da se do reforme brambnega zakona leta 1912 in vsako leto 150.000 do 200.000 mož ni uvrstilo v armado. Če pomnožimo to precešnjo število z 12, ker je bilo 12 letnikov poklicanih k naknadnemu naboru, in če odštejemo umrle, izseljene, bolne, tedaj dobimo število 1.500.000 do 2.000.000. Ti bodo po izvršenem vojaškem izvezbanju poleti leta 1915. uvrščeni v armado. Če bo vojna uprava vso to ogromno število vpklicala, ne vemo. Vendar pa je torej jasno, da ima naša monarhija še ogromne rezerve, ki daleč presegajo angleške. In celo Rusija je morala vpklicati svoje črnovojne v starosti 40 do 50 let. Z mirnim srcem gledamo torej lahko v bodočnost. In ni je moči, ki bi naša monarhija prisilila k miru, ki bi ne odgovarjal neizmernim žrtvam, ki so jih doprinesli narodi Avstro Ogrske in Nemčije.

Sest novih angleških armad.

K.B. London, 2. januarja (Reuterjevo poročilo). Angleži ustanovili so 6 novih armad, vsaka obstoječa iz treh armadnih korov. Kot poveljniki so bili imenovani: za prvo armado general Haig, za drugo general Smith-Dorrien, za tretjo general Hunter, za četrto general Jan Hamilton, za peto general Leslie Rundle in za šesto general Bruce Hamilton. — (To so zopet znane Reuterjeve grožnje. Radovedni smo, kako se bodoje te nove angleške armade pred nemškimi bajonetni obnesli! Op. ur.).

Velika angleška izguba na morju.

K.B. Berlin, 2. januarja. Iz Londona se uradno poroča:

Angleški linjski parnik »Formidable« se je danes zjutraj v kanalu potopil. Nekaj mala križarka je 71 mož posadke rešila, drugi so pa utonili. Kakor se poroča, bil je »Formidable« zadel od torpeda nemškega podmorskega čolna in se je vsled tega potopil.

Parnik »Formidable« bil je leta 1898 zgrajen in je spadel k takozvanemu »Queen«-razredu. Obsegal je 15 250 ton. Oboroven je bil z štirimi 305 cm kanoni, dvanajt 15 cm, šestnajst 76 cm kanoni in z dvema 47 cm kanonoma. Nadalje je imel štiri 45 cm torpedne cevi pod vodo in dve strojni puški. Stroji so imeli 15 600 konjskih sil in so dali parniku hitrosti 18,7 morskih milij (= 34,6 kilometrov) na uro. Parnik je bil 122 metrov dolg, 22,9 metrov širok in 8,5 metrov globok. Posadka je znašala 750 mož, ki so večinoma utonili.

Lepi uspehi na morju.

Dunaj, 2. januarja. Iz popolnoma zanesljivega italijanskega vira poroča »Neues Wiener

fantov skoči iz jarkov in gre bližje, da bi pobrali vsaj ostanke takо strašno ponesrečenih častnikov. Med tem pa nestrči ni bila tako velika. Fantje še niso dobro prišli do onega kraja in že so zagledali poročnika, kako zavno stoji in otepava s seboj zemljo, praporščak je tudi polklenil in si brisal lice, a bataljonski trobentač je sezul čevlj, potlačil v njega gornji del trobente, da tako izpiha iz nje pesek, a da se ona ne oglasi. Samo stotnika nismo videli nikjer. Izginil je, kakor da bi ga odnesel veter ali požara zemlja. Ker ni bilo njem nobenega sledu, so pričeli fantje pregledovati in preiskavati vsled eksplozije šrapnela razriti zemljo. In glej: Bataljonski trobentač zapazi naenkrat stotnikovo peto z ostrogo. Vsi skupaj so sedaj pričeli iti kakor krti po zemlji in čez par minut so odkopali našega junashkega stotnika in na veliko veselje so zapazili, da mu žla še bije. Nato so ga odnesli v njegovo luknjo, mu odpeli ovratnik ter dal malo vode in žganja. Kmalu je prišel stotnik k zavesti. »Nič, nič, fantje, omotilo me je, podrobil in zasul, a sedaj je vse doboli« je reklo stotnik in si pogladil svoje velike brke. »A sedaj pa zopet vsak na svoj prostor, da ne bode zopet kakega presenečenja!« Je zapovedal stotnik in obrnviš se proti poročniku rekel: »No, jaz morem v resnici reči, da sem bil ž v zakopan.«